

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § i lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § i lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin (RP 231/2020 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- specialsakkunnig Joni Rehunen, social- och hälsovårdsministeriet
- verksamhetsledare Aki Villman, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Folkpensionsanstalten
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- KT Kommunarbetsgivarna
- STTK rf
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

Inget yttrande av

- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att giltighetstiden för lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin förlängs så att lagen är i kraft till och med den 31 mars 2021.

Det föreslås att giltighetstiden för de temporära ändringarna förlängs. Ändringarna syftar till att i vissa situationer förenkla bestämmelserna om utkomstskydd för arbetslösa och på så sätt minska den arbetsmängd som behandlingen av förmånsansökningar medför. De föreslagna ändringarna

Betänkande ShUB 37/2020 rd

gäller jämkning av arbetslöshetsförmåner i vissa situationer och utbetalning av arbetslöshetsförmån utan beslut. Arbetslöshetsförmånen ska på basis av ansökan fortfarande temporärt kunna betalas ut i förskott för högst sex månader.

Dessutom föreslås en förlängning av den temporära höjningen av det skyddade beloppet vid jämkning av arbetslöshetsförmåner, det vill säga den andel av inkomsten som inte beaktas vid utbetalningen av jämkad arbetslöshetsförmån. Likaså föreslås en fortsättning på det temporära undantaget i rörlighetsunderstödet i fråga om förutsättningen för understöd för arbetsresor vid heltdarbete.

Propositionen hänför sig till den kompletterande budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås det att giltighetstiden för lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin förlängs ytterligare till och med den 31 mars 2021. Giltighetstiden har redan förlängts en gång tidigare, från den 30 oktober 2020 till den 31 december 2020 (RSv 120/2020 rd, L 725/2020).

Lagen föreskriver om undantag som gäller jämkning av arbetslöshetsförmåner och utbetalning av arbetslöshetsförmån utan beslut och som syftar till att göra handläggningen av förmånsansökningar smidigare. I lagen föreskrivs dessutom om höjning av det så kallade skyddade beloppet av arbetslöshetsförmånen samt om ändringar i villkoren för rörlighetsunderstöd. Syftet med ändringarna är att stödja mottagandet av arbete och arbetskraftens regionala rörlighet.

Sammantaget anser social- och hälsovårdsutskottet att det är motiverat att förlänga giltighetstiden för de temporära bestämmelserna under de exceptionella förhållandena till följd av covid-19-epidemin. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar. Vid behandlingen av tidigare ändringar som gjorts i lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin (ShUB 12/2020 rd) har utskottet särskilt lagt vikt vid uppföljning och bedömning av konsekvenserna av att det skyddade beloppet höjs och att villkoren för rörlighetsunderstöd ändras. Utskottet ser det fortfarande som angeläget att konsekvenserna av de temporära undantagen utreds.

För tydlighetens skull påpekar utskottet att de undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa som föreslås bli förlängda också gäller Åland.

De undantag plus senare ändringar som är i kraft till utgången av 2020 och som gjorts i lagen om utkomstskydd för arbetslösa genom lag 214/2020 (RP 38/2020 rd, ShUB 5/2020 rd, RSv 32/2020 rd) föreslås inte bli förlängda. Undantagen gäller bland annat utbetalningen av förmån för självrisktiden, arbetsvillkoret på 13 veckor och förlängning av maximitiden för arbetslöshetsdagpen-

Betänkande ShUB 37/2020 rd

ning. Utskottet understryker att man i informationen om detta särskilt måste framhäva giltighetstiderna för de olika undantagsbestämmelserna.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 231/2020 rd utan ändringar.

Helsingfors 26.11.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Noora Koponen gröna
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Minna Reijonen saf
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Sofia Virta gröna
ersättare Katja Hänninen vänst
ersättare Pia Kauma saml.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.